

PATVIRTINTA

Alytaus rajono vietos veiklos grupės
2022 m. kovo 25 d. valdybos
rašytinio sprendimo priėmimo
procedūros protokolu Nr.32

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Alytaus rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Alytaus rajono ir Birštono savivaldybių kaimiškiosios teritorijos bendruomenių inicijuota vietos plėtros strategija 2015-2020

metams“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 32 (pratęstas)

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS

1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau - FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (nauja redakcija nuo 2021-06-01: Nr. 3D-352 , 2021-05-31, paskelbta TAR 2021-05-31, i. k. 2021-12127; suvestinė redakcija 2022-01-11 - 2022-03-31 bei suvestinė redakcija nuo 2022-04-01) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.
------	---

1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ (kodas LEADER-19.2-7) veiklos sričiai „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ (kodas LEADER-19.2- 7.2)																			
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios										2	0	2	2	-	0	2	-	1	4
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos										2	0	2	2	-	0	4	-	1	4
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	2	-	0	3	-	2	5	☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____								
													☒	Alytaus rajono vietos veiklos grupės valdybos rašytinio sprendimo priėmimo protokolu Nr.19							
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6B																			
1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Padidinti Alytaus rajono VVG teritorijos gyvybingumą ir patrauklumą gyventi bei dirbti, kuriant patrauklesnius ir modernesnius kaimus.																			
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	Visų rūšių mažos apimties infrastruktūros kūrimas ir plėtra, finansuojant viešų pastatų ir viešų erdvių (išskyrus kultūros paveldo ir sporto infrastruktūrą), kai pastatai ar žemė yra valstybės ar savivaldybių nuosavybė, sutvarkymui ir pritaikymui gyventojų poreikiams. Ši veiklos sritis tiesiogiai darbo vietų nekuria. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA <u>1</u> priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.																			
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: VVG teritorijoje registruoti ir veiklą vykdančios pelno nesiekiančios juridiniai asmenys, įregistruoti pagal LR asociacijų, viešųjų įstaigų, labdaros ir paramos fondų įstatymus (išskyrus VVG), VVG teritorijoje veikiančios savivaldybės ir jų įstaigos. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.																			
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Projektas teikiamas su partneriu. Galimi partneriai: VVG teritorijoje registruoti ir veiklą																			

		vykdantys pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, įregistruoti pagal LR asociacijų, viešųjų įstaigų, labdaros ir paramos fondų įstatymus (išskyrus VVG), VVG teritorijoje veikiančios savivaldybės ir jų įstaigos. Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų išsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	60 900,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	16 052,00 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki <u>80,00</u> proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	1. pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšos arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma); 2. tinkamo vietos projekto partnerio nuosavomis pinigėmis lėšomis; 3. pareiškėjo skolintomis lėšomis; 4. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašas natūra – savanoriškais darbais; 5. pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašas natūra – nekilnojamuoju turtu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitikti atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitikti atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitikti atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Projektas įgyvendinamas su partneriu. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20 balų		Atitiktis tikrinama pagal Paraiškos – 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei prie vietos

1.1.	<i>Pareiškėjas įsipareigoja įgyvendinti projektą kartu su 2 partneriais</i>	20 balų	Vertinama pagal paraiškos – 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei prie vietos projekto pridėtus dokumentus: • Pridėta Jungtinės veiklos (partnerystė) sutartis.	projekto pridėtus dokumentus: • Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį Tikrinama ar pareiškėjas ir partneris laikosi vietos projekto paraiškoje, paramos sutartyje, Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje ir prie jų pridėtuose dokumentuose numatytų ir priimtų įsipareigojimų
1.2.	<i>Pareiškėjas įsipareigoja įgyvendinti projektą kartu su 1 partneriu</i>	15 balų		
2.	Projektas prisideda prie tvarios ir darnios VVG teritorijos plėtos (tausoja aplinką, gamtą, prisideda prie klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte suplanuota naudoti ekologiškas medžiagas, atsinaujinančius energijos šaltinius ir pan.). Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20 balų	Vertinama pagal paraiškoje pateiktą informaciją, bei jos – 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei prie vietos projekto pridėtus dokumentus: - Tikrinama bei vertinama informacija ar paraiškoje, pagrindžiama, kaip projektas tausoja aplinką, gamtą, prisideda prie klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte suplanuota naudoti ekologiškas medžiagas, atsinaujinančius energijos šaltinius ir pan.). - Atitiktis taip pat patikrinama pagal numatomas investicijas grindžiančius komercinius pasiūlymus, bei prie jų pridėtus sertifikatus, pažymas ar pan.	Netikrinama
2.1.	<i>Projekte suplanuota ir bus įgyvendinama 2 priemonės, kurios prisidės prie VVG teritorijos aplinkos, gamtos tausojimo arba klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte naudojamos ekologiškos medžiagos, atsinaujinantys energijos šaltiniai ir pan.</i>	20 balų		
2.2.	<i>Projekte suplanuota ir bus įgyvendinta 1 priemonė, kuri prisidės prie VVG teritorijos aplinkos, gamtos tausojimo arba klimato kaitos veiksnių švelninimo, projekte naudojamos ekologiškos medžiagos, atsinaujinantys energijos šaltiniai ir pan.</i>	15 balų		
3.	Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25 balų	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 2.4. eilutėje „Paramos lyginamoji dalis, proc.“ pagrindimą ir (arba) remiantis kartu su paraiška pateiktais kitais, pareiškėjo nuomone, svarbiais dokumentais.	Netikrinama
3.1.	Kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo virš 10 ir daugiau procentų	25 balų		

3.2.	Kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo nuo 5 iki 10 procentų	15 balų		
4.	Projekto naudą gaus didesnis naudos gavėjų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20 balai	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir remiantis kartu su paraiška pateiktais dokumentais: - Pateikiama seniūnijos (–jų) pažyma (–os) dėl gyventojų skaičiaus paraiškos teikimo metu.	<i>Teikiant užbaigto projekto metines ataskaitas pareiškėjas nurodo kiek kasmet pagerinta infrastruktūra pasinaudojo gyventojų.</i> Taip pat prie ataskaitinių dokumentų pateikiama seniūnijos pažyma dėl gyventojų skaičiaus projekto įgyvendinimo teritorijoje. Metų eigoje vykusių įvairių renginių viešinimo medžiaga ar pan.
4.1.	<i>Projekto naudą gaus ne mažiau kaip kaip 900 gyventojų.</i>	20 balai		
4.2.	<i>Projekto naudą gaus ne mažiau kaip kaip 500 gyventojų</i>	15 balų		
4.2.	<i>Projekto naudą gaus ne mažiau kaip 200 gyventojų</i>	10 balų		
5.	Pareiškėjas turi ES paramos lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimo patirties. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	15	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos informaciją kur nurodoma, kad pareiškėjas turi ES lėšomis remtų projektų įgyvendinimo patirties. - kartu su paraiška pateikiamas pareiškėjo pasirašytas laisvos formos dokumentas, kuriame pareiškėjas savo nuožiūra nurodo reikšmingiausius pareiškėjui ES paramos projektus ir internete viešintą informaciją, susijusią su projekto įgyvendinimu.	<i>Netikrinama</i>
5.1.	<i>Pareiškėjas įgyvendino penkis ir daugiau ES paramos lėšomis finansuotus projektus</i>	15		
5.2.	<i>Pareiškėjas įgyvendino vieną ir daugiau ES paramos lėšomis finansuotą projektą</i>	10		
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte
3.1.1.	Tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos yra nurodytos šios FSA 3.2. dalyje „Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas“ ir jos turi būti patirtos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.12 papunkčiu, t.y. būti patirtos tinkamu laikotarpiu, kuris turi būti nurodytas Vietos projektų patvirtintame finansavimo sąlygų apraše, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 36 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos sutartys nesudaromos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį „Parama vietos

	projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.“.	
3.2. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.2.1.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	Visos tinkamų finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti.
3.2.1.1.	Projekte numatyti veiksmai vykdyti skirti nekilnojamojo turto statybos ir (arba) gerinimo, teritorijų įskaitant tvarkymą, išlaidos;	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): • bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; • Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); • Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.2.1.2.	Naujų įrenginių ir (arba)	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų):

	įrangos, skirtų projekto reikmėms, pirkimo ir įrengimo išlaidos;	- bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“; - Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.2.1.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157-160 punkte, įsigijimo):	Visos tinkamos finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti. Vietos projekto bendrosioms išlaidoms, įskaitant vietos projekto viešinimo priemones, nurodytas Vietos projektų administravimo taisyklių 155-160 punktuose, įsigijimas negali viršyti 10 (dešimt) proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Vietos projekto bendrosios išlaidos – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu, taip pat vietos projekto viešinimo išlaidos. Bendrųjų išlaidų apibrėžimas pateikiamas Vietos projektų administravimo taisyklių 6.30 papunktyje.
3.2.1.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams, konsultantams už	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): bent 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis

	konsultacijas	prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“); - Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.2.1.3.2.	Viešinimo išlaidos	Iš paramos VPS vietos projektui įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidos pagrindžiamos (vienu iš alternatyvių būdų): - bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio

		projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų į kainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“; Atliktų darbų prekių ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų. Komerciniuose pasiūlymuose ir vietos projekto paraiškoje turi būti užtikrinta, kad visos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turės ženklą CE);
3.2.1. 4.	Įnašas natūra:	Visos tinkamos finansuoti išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS priemonės turiniu ir būtinos VPS priemonei įgyvendinti. Vietos projekto įnašo natūra (nuosavo indėlio) tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti taikoma ne didesnė negu VPS ir šiame FSA nurodyta paramos lyginamoji dalis (intensyvumas). Pareiškėjas turi įrodyti, kad turi finansinių ir (arba) organizacinių galimybių užtikrinti tinkamą įnašą natūra (nuosavą indėlį) prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo. Tinkamumo sąlygos įnašui natūra (nuosavam indėliui), numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 30 - 32 punktuose.
3.2.1.4.1.	Savanoriškas darbas	Tinkamumo sąlygos įnašui natūra (nuosavam indėliui - savanoriškiems darbams), numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 30 - 32 punktuose.
3.2.1.4.2.	Nekilnojamasis turtas	Tinkamumo sąlygos įnašui natūra (nuosavam indėliui - nekilnojamam turtui), numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 30 - 32 punktuose.
3.2.5.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdomas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.
3.2.6.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir nevirsžijiančios jame nustatytų ribų.
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir šiame FSA:		
3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;		
3.5.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis), nesusijusios su projektu ir remiama veikla;		
3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);		
3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;		
3.5.5. projektinio pasiūlymo ir paraiškos rengimo išlaidos;		

- 3.5.6. žemės ir (arba) kito nekilnojamojo turto pirkimo ir (arba) nuomos;
- 3.5.7. naudoto turto, naudotų prekių įsigijimo išlaidos; .
- 3.5.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.5.9. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos, išskyrus Taisyklių 27.3 papunktyje nurodytas išlaidas. Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi panaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- 3.5.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.5.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.5.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.5.13. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytoju nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.5.14. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, paslaugas ar darbus nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų Viešųjų pirkimų įstatyme;
- 3.5.15. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
- 3.5.16. išperkamosios (finansinės nuomos) išlaidos;
- 3.5.17. naujų pastatų statybos (išskyrus visuomeninės paskirties pastatams šildyti skirtas katilines), priestatų ir esamų pastatų naujų priestatų, antstatų ir (ar) jų dalių statybos ir rekonstravimo, jei naujai pastatyto priestato, antstato ir rekonstruoto pastato papildomas plotas yra didesnis nei 50 proc. pirminio pastato ploto;
- 3.5.18. religinių paskirties pastatų, jų statinių kompleksų ir priklausinių kapitalinis remontas, rekonstravimas, nekilnojamojo turto pagerinimas, avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, restauravimas, atkūrimas, paprastasis (einamasis) remontas;
- 3.5.19. privatiems asmenims priklausančios infrastruktūros kūrimas ir gerinimas;
- 3.5.20. savivaldybės administracijos ir jos filialų (seniūnijų) pastatų tvarkymas;
- 3.5.21. valstybinių kelių, jų ruožų, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims, kitoms organizacijoms, jų padaliniais priklausančių kelių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, statyba ir (ar) rekonstravimas;
- 3.5.22. buitinių nuotekų tvarkymo sistemų rekonstravimas ir (arba) nauja statyba (išskyrus pastatų eksploatavimui reikalingų vidaus buitinių nuotekų sistemų, paviršinių nuotekų tinklų ir susijusios infrastruktūros, rekonstravimą, kapitalinį remontą ir (arba) naują statybą);
- 3.5.23. naujų vandens telkinių įrengimo išlaidos;
- 3.5.24. bešeimininkių statinių griovimo išlaidos;
- 3.5.25. gyvenamosios paskirties patalpų įrengimo išlaidos ir (ar) kitų apgyvendinimui tinkamų patalpų įrengimo išlaidos;

- 3.5.26. materialiojo trumpalaikio turto įsigijimas;
 3.5.27. įrangos ir (ar) inventoriaus, skirto sukurtos infrastruktūros priežiūrai ir eksploatavimui, įsigijimo išlaidos;
 3.5.28. meno kūrinių, skulptūrų, statulų įsigijimas;
 3.5.29. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
 3.5.30. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos (išskyrus nekilnojamojo turto gerinimo išlaidas ir teritorijų tvarkymą, kai nekilnojamojo turto pagerinimo darbai padidina jo balansinę vertę ne mažiau kaip 25 proc.);
 3.5.31. kultūros paveldo objektų gerinimas ir aplinkos tvarkyba bei su tuo susijusių prekių įsigijimas (visais atvejais).
 3.5.32. sporto infrastruktūros tvarkyba ir su tuo susijusių prekių įsigijimas (visais atvejais);

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais), numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.3.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip

		vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.3. 1.	Pareiškėjas registruotas ir veiklą vykdančias VVG teritorijoje (netaikoma savivaldybėms ir jų įstaigoms).	Tikrinama informacija, pateikta paraiškoje bei prie jos pridedamuose dokumentuose - VĮ Registrų centro išraše/pažymoje apie įmonės/organizacijos registravimą.	Tikrinama ir palyginama informacija pateikta paraiškoje su mokėjimo prašymų, patikrų vietoje ir įgyvendinimo ataskaitų informacija.
4.2.3. 2.	Projektas įgyvendinamas su partneriu.	Tikrinama paraiškoje ir Jungtinės veiklos sutartyje pateikta informacija apie partnerį ir jos įsipareigojimus.	Tikrinama ir palyginama informacija pateikta paraiškoje su mokėjimo prašymų, patikrų vietoje ir įgyvendinimo ataskaitų informacija apie partnerio įsipareigojimų įvykdymą. .
4.2.4.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte		
4.2.5.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte		
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 37 ir 41–47 punktuose		
4.3.2.1.	Paramos gavėjas įsipareigoja:		
4.3.2.1.1.	pradėti projekto įgyvendinimo darbus, ne vėliau kaip per 6 (šešis) mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projekto įgyvendinimo darbų pradžia laikoma su investicija susijusių faktinių nekilnojamojo turto statybos ir (arba) gerinimo, įskaitant teritorijų tvarkymą, viešųjų kultūros paveldo objektų tvarkymą, darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius ir (arba) įrangą, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis (pareiškėjas ne vėliau kaip per 6 (šešis) mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos turi pateikti dokumentus, kuriuose būtų patvirtinama projekto darbų įgyvendinimo pradžia);		

4.3.2.1.2.	įgyvendinti projektą per 36 (trisdešimt šešis) mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, tačiau ne vėliau kaip iki vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos - 2025 m. liepos 1 d.
4.3.2.1.3.	pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos darbų išlaidos), kuriame atspindėtų faktiškai atlikti darbai. Aktuose turi būti nurodomi panaudotų medžiagų kiekiai ir kiekvienas atliekamas darbas įvardijamas atskirai. Atlikti darbai negali būti išreiškiami procentine išraiška;
4.3.2.1.4.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;
4.3.2.1.5.	ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus;
4.3.2.1.6.	užtikrinti, kad projekte numatytos išlaidos nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;
4.3.2.1.7.	gavus Agentūros sprendimą dėl paramos neskyrimo, paramos išmokėjimo sustabdymo, paramos sumažinimo, dėl paramos mokėjimo nutraukimo ir (arba) reikalavimo grąžinti paramos lėšas ar jų dalį, per sprendime nustatytą terminą įvykdyti sprendime išvardytus reikalavimus ir (arba) grąžinti paramos lėšas į sprendime nurodytą sąskaitą, o apie reikalavimų įvykdymą raštu informuoti Agentūrą;
4.3.2.1.8.	neperleisti teisių ir įsipareigojimų, kylančių iš šios paraiškos, tretiesiems asmenims be rašytinio Agentūros sutikimo;
4.3.2.1.9.	užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip su paskutiniu mokėjimo prašymu);
4.3.2.1.10.	pateikti galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, o projekto kontrolės laikotarpiu užbaigto projekto metines ataskaitas;
4.3.2.1.11.	pasibaigus projekto kontrolės laikotarpiui, užtikrinti projekto investicijų tęstinumą, sukurtos infrastruktūros priežiūrą.
4.3.2.1.12.	vietos projektas suderintas su savivaldybės, kurios teritorijoje jis planuojamas įgyvendinti, planais-bei įsipareigojama, kad vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu bus nenumatoma atlikti vietos projekte numatytų investicijų iš kitų ES fondų ar Nacionalinio biudžeto lėšų į objektą, į kurį planuoja investuoti vietos projekto pareiškėjas.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas dokumento originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka). Visi paraiškos ir jos priedų lapai turi būti sunumeruoti ir tvarkingai susegti):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams: 1.1. Juridinio asmens (pareiškėjo) registravimo pažymėjimas; 1.2. Juridinio asmens (pareiškėjo) steigimo dokumentai; 1.3. Juridinio asmens (pareiškėjo) kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo įgalioto asmens iki paraiškos pateikimo. Dokumentas arba jo projektas turi būti parengtas iki paraiškos pateikimo. 1.4. Pareiškėjo partnerio (juridinio asmens) registravimo pažymėjimas;; 1.5. Pareiškėjo partnerio (juridinio asmens) steigimo dokumentai; 1.6. Pareiškėjo partnerio (juridinio asmens) kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo partnerio įgalioto asmens. Dokumentas turi būti parengtas iki paraiškos pateikimo.
--	--

	1.7. Komerčiuose pasiūlymuose, kurie susiję su 2 atrankos kriterijumi turi būti aiškiai nurodoma kaip prekės, technika, įrenginiai, paslaugos prisidės prie aplinkos, gamtos tausojimo, klimato kaitos veiksnių švelninimo, kokios įrenginių, technikos prekių ekologisškumo savybės ar pan. 1.8. Pagrindžiant 3 atrankos kriterijų turi būti pateikta nevyriausybinių organizacijų, verslo įmonių, vietos valdžios, protokolai, sutikimai, pritarimai. 1.9. Pagrindžiant 4 atrankos kriterijų turi būti pateikta vietos projekto įgyvendinimo teritorijos seniūnų pažymos apie gyventojų skaičių. 1.10. Pagrindžiant 5 atrankos kriterijų turi būti pateikta vietos projekto pareiškėjo ar jo įgalioto asmens pasirašytas dokumentas apie ES lėšomis įgyvendintus, įgyvendinamus projektus ir jeigu yra projektų sąsajos su pateiktu vietos projektu detalai paaiškinti investicijų sąsajas ir poreikį. 2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u> 2.1. Dokumentai, užtikrinantys tinkamą projekto bendrojo finansavimo šaltinį; 2.2. Organizacijos (pareiškėjo) registruotų narių sąrašas su narių amžiaus duomenimis (jei aktualu). 3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u> 3.1. Prekių, darbų ar paslaugų tiekėjų komerciniai pasiūlymai arba kiti dokumentai, pagrindžiantys tinkamų finansuoti išlaidų vertę; 4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą:</u> 4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.); 4.2. <u>Jungtinės veiklos sutartis</u> (parengta pagal FSA 2 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ių) teisę prisiimti jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys <u>dokumentai</u> (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto partneris yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visą vietos projekto kontrolės laikotarpį; tokiu atveju su jungtinės veiklos sutartimi turi būti pateikti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį); 4.3. Juridinio asmens registravimo pažymėjimas (jei aktualu). 5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u> 5.1. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8.- papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo
--	--

	darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos); 5.2. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10.papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška); 5.3. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso valstybei arba savivaldybei. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus); 5.4. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančią žemės sklypą); 5.5. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams); 5.6. Ataskaitinio laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai; 5.7. Savivaldybės administracijos raštas, kuriame nurodyta, kad vietos projektas suderintas su savivaldybės, kurios teritorijoje jis planuojamas įgyvendinti, strateginiais planais ir pateiktos nuorodos į planą (- us); 5.8. Savivaldybės administracijos raštą, kuriame nurodyta, kad savivaldybė, kurios teritorijoje numatoma įgyvendinti vietos projektą, vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu nenumato atlikti vietos projekte numatytų investicijų iš kitų ES fondų ar Nacionalinio biudžeto lėšų į objektą, į kurį planuoja investuoti vietos projekto pareiškėjas 6. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:</u> 6.1. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu http://alytausrvvg.lt/. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje). 7. <u>Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</u> 7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis piniginėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos); 7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto
--	--

	įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos); 7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis); 7.4. VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro išrašas, kuriame nurodyta pradinė nekilnojamojo turto paskirtis (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama nuosavu indėliu – įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), pakeičiant nekilnojamojo turto paskirtį, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priedo „Pareiškėjo ir (arba) vietos projekto partnerio tinkamumo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“ 3.2.3 papunktyje.); 7.5. Dokumentai (pvz., vaizdinė medžiaga), įrodantys, kad būsimi savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Vietos projekto finansavimo šaltinis ir suma, Eur“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais); 7.6. Įnašo natūra (<u>savanoriškais darbais</u>) <u>sąmata</u>, parengta pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priedo „Pareiškėjo ir (arba) vietos projekto partnerio tinkamumo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“ 2.6 papunktyje nustatytus reikalavimus (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Vietos projekto finansavimo šaltinis ir suma, Eur“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais); 7.7. Dokumentai, pagrindžiantys įnašo natūra (nekilnojamoju turtu), kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, vertę: nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvada (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos) arba VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenys (taikoma tuo atveju, kai vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Vietos projekto finansavimo šaltinis ir suma, Eur“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ pareiškėjas nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra (nekilnojamoju turtu)); 7.8. Dokumentai, įrodantys, kad tarp vietos projekto partnerio, perleidžiančio nekilnojamąjį turtą, kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, ir pareiškėjo, perimančio šį nekilnojamąjį turtą, nėra giminystės susietumo (taikoma fiziniams asmenims – artimiesiems
--	---

	giminaičiams), kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priedo „Pareiškėjo ir (arba) vietos projekto partnerio tinkamumo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“ 3.1.1 papunktyje (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra (nekilnojamuoju turtu), perleidžiant nekilnojamąjį turtą pareiškėjui); 8. <u>Kiti dokumentai:</u> 8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas); 8.2. Kartu su vietos projekto paraiška pateikiama CD arba kitos formos elektroninių dokumentų laikmena, kurioje įrašyta paraiška Word formatu.
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“

3 priedas „Vienos įmonės“ deklaracijos pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) forma“.